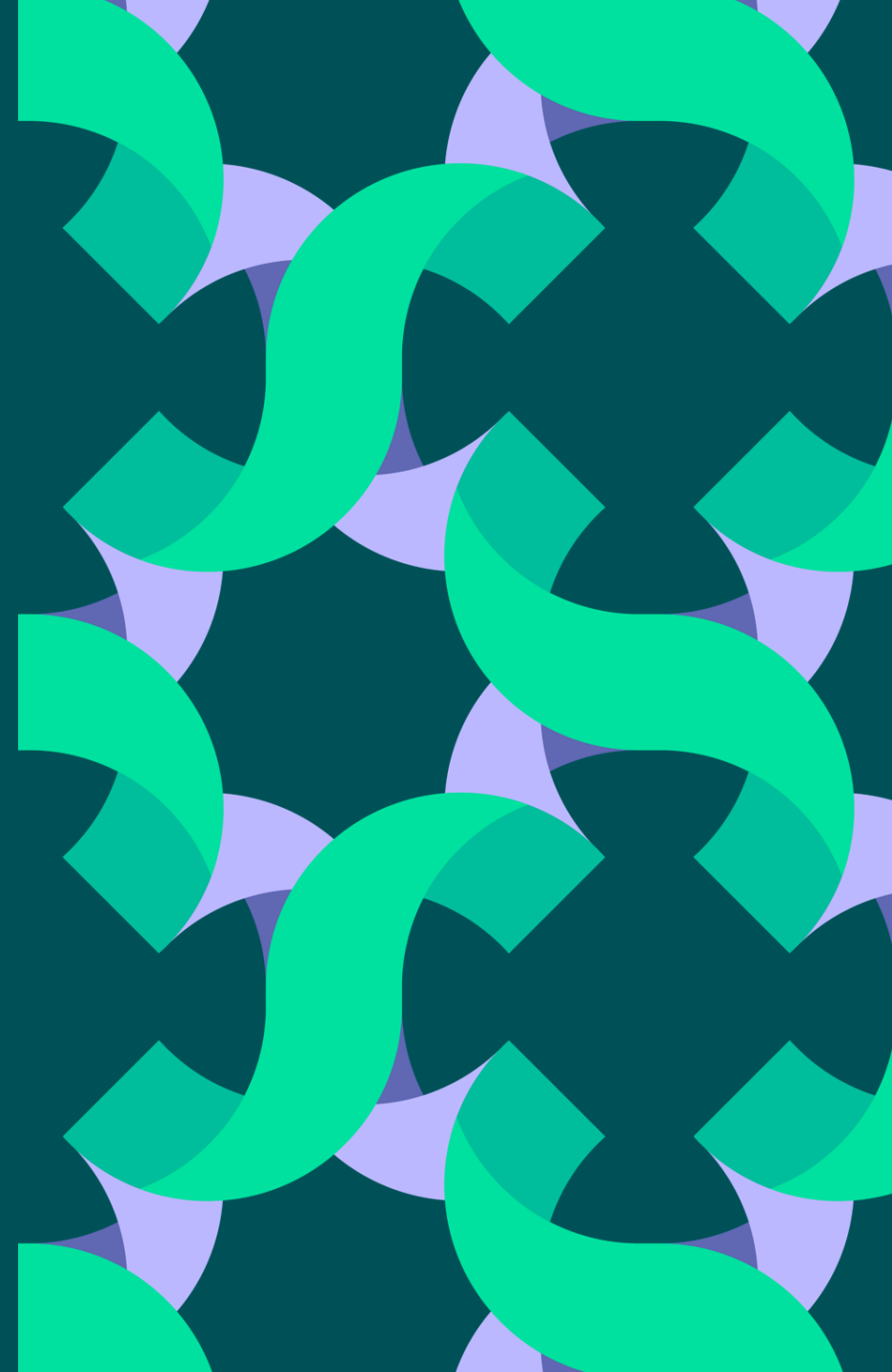

Huoltovarmuuskeskus
Försörjningsberedskapscentralen
National Emergency Supply Agency

HVK:n strategia 2024–2027

Johdanto HVK:n strategiaan 2024–27

Päätyneellä Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) strategiakaudella (2021–23) painopiste oli toiminnan sisäisessä kehittämisessä sekä huoltovarmuus-toiminnan perusedellytysten saamisessa kuntoon. Nyt alkavalla strategiakaudella (2024–27) fokuksen on oltava siinä, että varautumistyön sisällöt ja mitoitus saadaan aidosti vastaamaan muuttuneen turvallisuusympäristön vaatimuksia.

Uuden strategian onnistuminen vaatii monen toimijan hyvää ja sujuvaa yhteistyötä. Strategia onkin valmisteltu laajassa yhteistyössä HVK:n verkostojen kanssa. Työpajoihin ja lausuntopalautteisiin ovat osallistuneet HVK:n henkilöstön ja huoltovarmuussihteerien lisäksi Huoltovarmuusorganisaation sektorit, poolit ja toimikunnat, Huoltovarmuusneuvosto, HVK:n hallitus, työ- ja elinkeinoministeriö sekä huoltovarmuuden kannalta merkityksellisten yritysten ja järjestöjen ylintä johtoa.

HVK toteuttaa varautumistyötä riskiperusteisesti viime strategiakaudella kehitetyllä tavalla. Varautumissuunnittelussa tunnistetaan toimialakohtaisten uhkien ja häiriöiden keskeiset huoltovarmuusriskit sekä toimialojen keskinäisriippuvuudet.

Riskit ja uhat huoltovarmuudelle, eli elintärkeiden toimintojen jatkuvuuden turvaamiselle, ovat nyt konkreettisempia kuin aiemmin. Ne ovat myös vakavampia ja monialaisempia kuin ennen. Tästä syystä strategiatyössä on jouduttu pohtimaan millaista kriisinsietokykyä ja varautumista erittäin epävarma maailmantilanne ja Venäjän kasvanut uhka vaativat. HVK:lle huoltovarmuuslainsäädännössä annettuja tehtäviä (väestön toimeentulon turvaaminen, talouselämän välttämättömien toimintojen ja järjestelmien turvaaminen, maanpuolustuksen kannalta välttämättömien toimintojen ja järjestelmien turvaaminen) on tarkasteltava uutta uhkaympäristöä vasten.

Nykyisessä turvallisuustilanteessa on tärkeää, ja välttämätöntä, suunnata huomio nimenomaan huoltovarmuusjärjestelyjen kehittämiseen siten, että yhteiskunnan kyky selvitä erityisesti vakavista kriisi- ja häiriötilanteista vahvistuu. Tulevalla strategiallaan HVK pyrkii vastaamaan kolmeen keskeiseen skenaarioon:

1. sotilaalliseen uhkaan
2. laaja-alaiseen vaikuttamiseen
3. globaalin talouden vakaviin häiriötilanteisiin.

Tämä merkitsee, että kaikkia huoltovarmuustyön osa-alueita (tilanneymmärrys, suunnittelu ja toimeenpanon eri mekanismit) on edelleen systematisoitava ja terävöitettävä.

Tällä strategiakaudella huomioidaan laajasti huoltovarmuuden lisääntynyt kansainvälinen merkitys ja toiminta, joka luo kansallisen huoltovarmuuden toteuttamiselle uusia mahdollisuuksia. Esimerkiksi EU:n ja Naton kontekstissa tapahtuva resilienssi- ja varautumistyö mahdollistaa myös kansallisen huoltovarmuuden paremman turvaamisen.

Vaikka vakiintunut huoltovarmuuden toimintamalli tarjoaa hyvän pohjan toiminnan kehittämiseen, se ei yksin riitä. Tarvitaan systematiikkaa, jotta huoltovarmuuden järjestelyjä voidaan nostaa ”sotatalouden” tarpeita vastaavaksi. Lisäksi vaaditaan vahvaa panostusta HVK:n sekä verkoston kyvykkyyksien kehittämiseen, läheistä yhteistyötä puolustushallinnon kanssa sekä kriittisen infrastruktuurin varautumisjärjestelyjen kehittämistä.

Riskianalyyysien ja tilannekuvan tulokset ohjaavat tunnistamaan keskeiset huoltovarmuuden varautumistoimet ja tarvittavat varautumisen tasot koordinoitusti ja kattavasti. Yhteistyötä tehdään kriittisten toimijoiden ja keskeisten viranomaisten kanssa huoltovarmuusverkoston tuella. Tämä edellyttää materiaalisen varautumisen järjestelyjen kehittämistä ja vahvistamista ja ohjelmatyön suuntaamista vakavien kriisi- ja häiriötilanteiden varautumiseen painopistesektoreilla.

Yhteiskunnan kyvykkyys varautua vakaviin kriisitilanteisiin, mukaan lukien sotilaallisen konfliktin mahdollisuus, edellyttää HVK:n ja sen ohjaaman verkoston toiminnan vahvistamista ja riittävän kunnianhimoisia strategisia tavoitteita. Samalla koko yhteiskunnan kokonaisturvallisuusmalli on uudelleenarvioitava. Huoltovarmuuden ”suorituskykyä” on mielekästä tarkastella erityisesti suhteessa tarvittavaan kokonaismaanpuolustuksen tasoon – huoltovarmuus onkin perusteltua mieltää nykytilanteessa vahvasti osaksi kokonaismaanpuolustusta.

Nykyisellä HVK:n resurssipohjalla ei ole mahdollista täysimääräisesti saavuttaa strategiassa määritellyjä tavoitteita varautumisen vahvistamiseksi. Mikäli välttämätöntä rahoitusta akuuttien rahoitustarpeiden hoitamiseksi ei kyetä järjestämään, strategiassa asetettuja tavoitteita on skaalattava alaspäin.

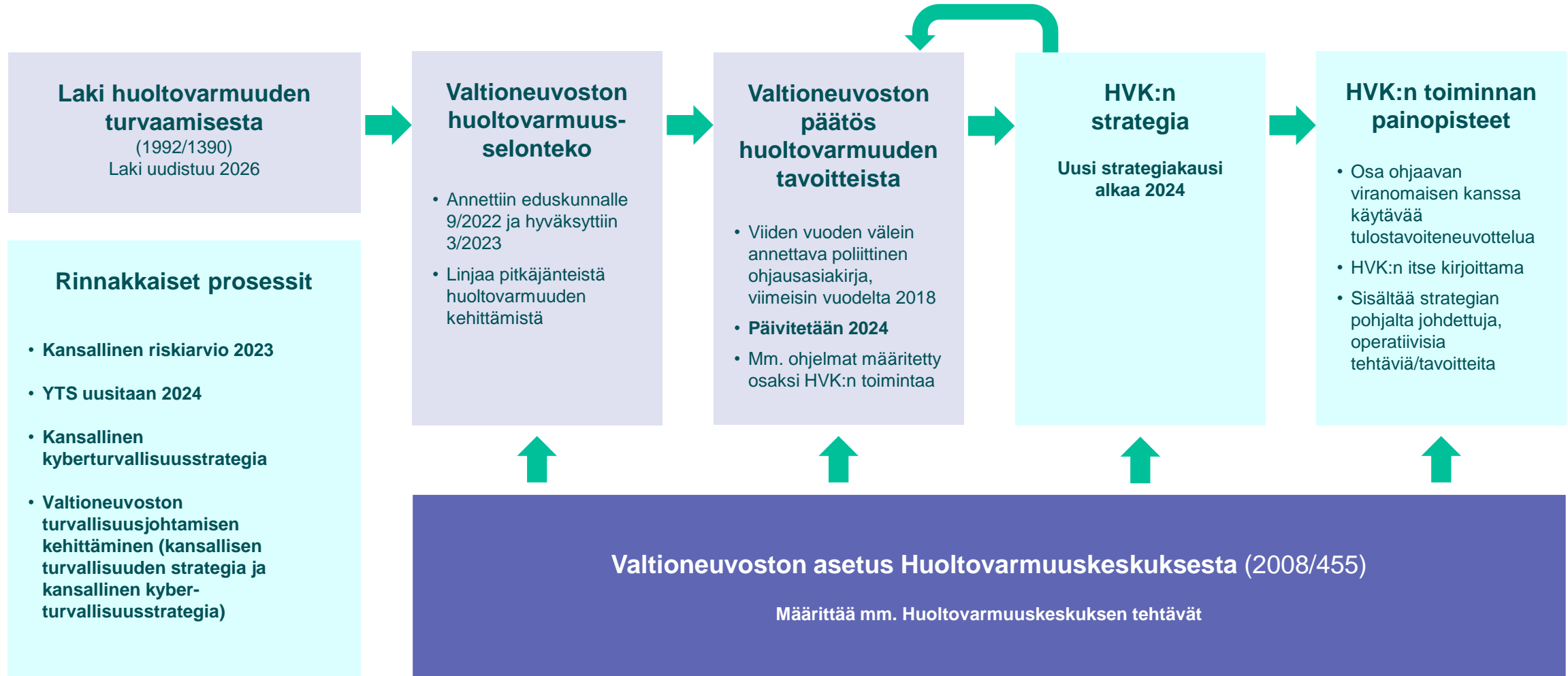
HVK tekee väliarvion rahoitusjärjestelmän riittävydestä suhteessa strategian tavoitteisiin siten, että toimenpiteitä voidaan sovittaa yhteen rahoitustilanteen kanssa vuoden 2025 budjetissa. Strategian tavoitteiden saavuttamiseksi laaditaan erillinen toimeenpanosuunnitelma mittareineen.

Tämän toimeenpanosuunnitelman täytäntöönpanossa huomioidaan Huoltovarmuusrahaston resurssit vuositason budjetoinnissa niin, että toimintaa kyetään tarvittaessa järjestäytyneesti priorisoimaan. Kyseessä on HVK:n oma strategia, mutta se vaikuttaa koko kansallisen huoltovarmuuden toteuttamiseen ja huoltovarmuusverkoston toimintaan.

Tulevalla strategiakaudella korostuu myös strategisen viestinnän merkitys. On tärkeää tuoda vahvasti esiin huoltovarmuuden merkitys nykyisessä turvallisuustilanteessa, lisätä ymmärrystä sen tärkeydestä ja lisätä toiminnan vaikuttavuutta myös viestinnän keinoin. Viestinnällä kykenemme tavoittamaan kaikissa olosuhteissa huomattavasti suuremman joukon huoltovarmuuskriittisiä toimijoita kuin esimerkiksi sopimusjärjestelyin. Tämä vuorovaikutus on huoltovarmuustyön kannalta ratkaisevan tärkeää. Yritysten jatkuvuuden hallinta, yhdessä luotu tilannekuva ja huoltovarmuuden toimenpiteet ovat seikkoja, joista on syytä viestiä aktiivisesti. Nämä asiat on pidettävä esillä myös osana laajasti määriteltyä kokonaismaanpuolustuksen ja kokonaisturvallisuuden pidäkettä. Erityisesti normaaliolojen toiminnan näkökulmasta on tärkeää, että myös vastuullisuus näkyy poikkileikkaavasti kaikessa HVK:n toiminnassa.

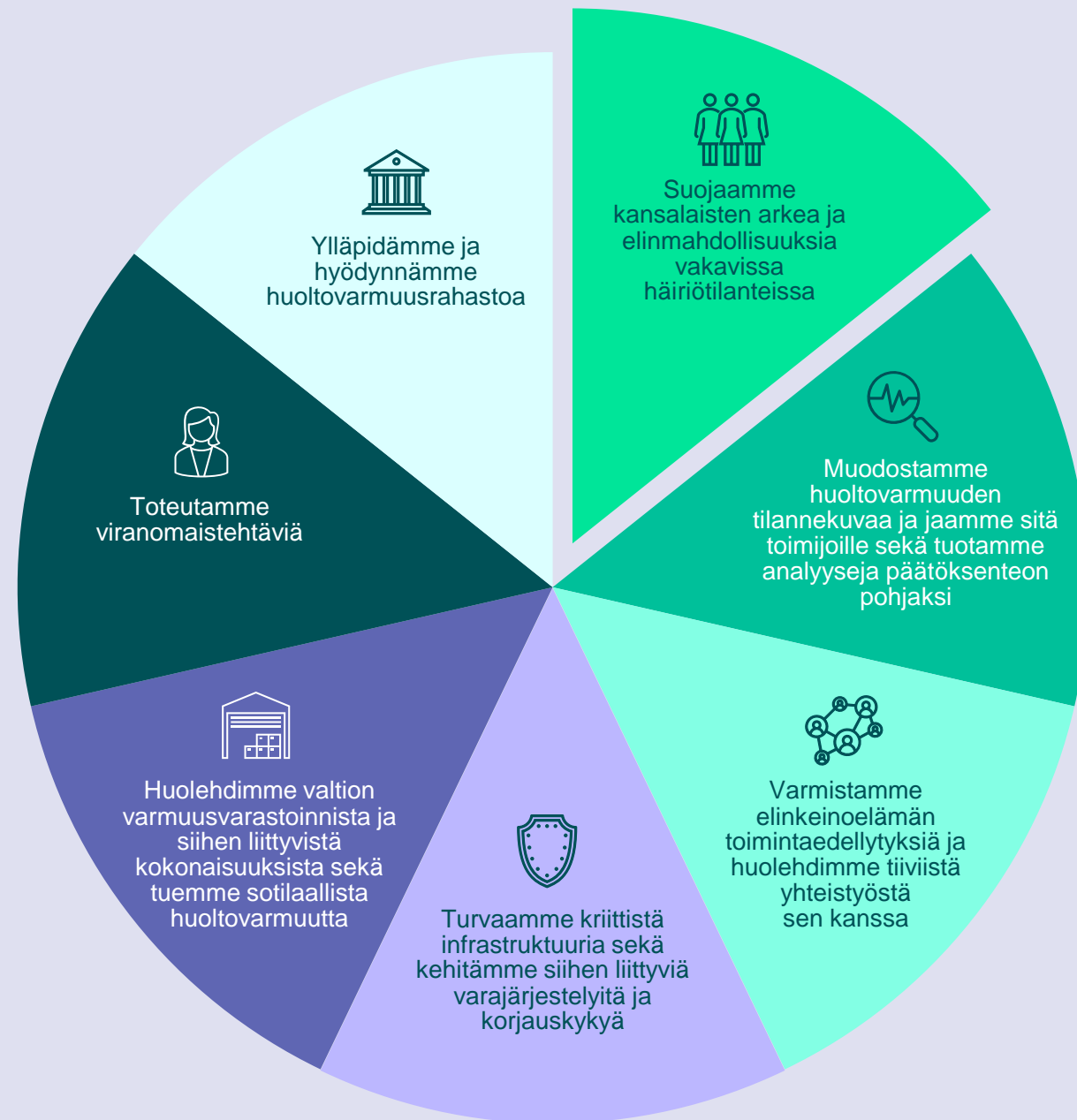

HVK:n toimintaa määrittävä lainsäädännöllinen kehys

Huoltovarmuus- keskuksen tehtävä- kokonaisuuudet

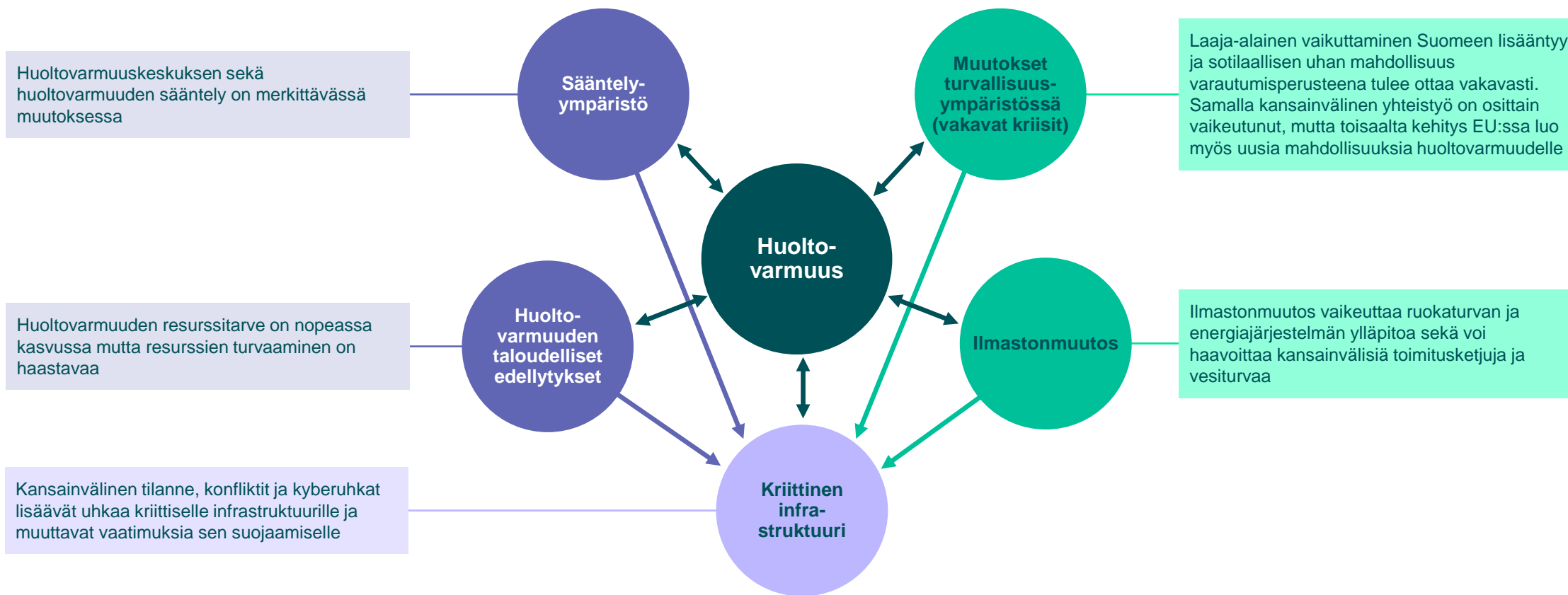

Uhat huoltovarmuudelle kasvavat – myös toiminnan edellytykset ovat nopeassa muutoksessa

KESKEISET ILMIÖT TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ 2024-2027 STRATEGIAKAUDEN AIKANA

- Toimintaympäristössä keskiössä oleva huoltovarmuus
- Uhkakuivissa muuttuvia tekijöitä
- HVK:n toiminnan edellytyksiin vaikuttavia tekijöitä
- Muuttuvat vaatimukset kriittisen infrastruktuurin suojaamiselle

Toimintaympäristön ilmiöistä laajemmin

Huoltovarmuuskeskuksen sekä huoltovarmuuden sääntely on merkittävässä muutoksessa

- Huoltovarmuuslainsäädännön kokonaisuudistus kuluvalle hallituskaudella tapahtuu samanaikaisesti EU-tason direktiivien kehityksen/toimeenpanon (esim. CER, NIS2) ja yhteiskunnan kokonaisturvallisuusstrategian uudistuksien kanssa
- Huoltovarmuuteen väljemmin liittyvä sääntely on päivittymässä (esim. ESG-kriteeristö, DORA)

Huoltovarmuuden resurssitarve on nopeassa kasvussa mutta resurssien turvaaminen on haastavaa

- Kilpailu julkisen talouden resursseista kovenee, mutta samanaikaisesti huoltovarmuustoiminnan julkinen hyväksyttävyyys ja kysyntä ovat kasvamassa
- Taloudellinen liikkumavara ei ole helpottumassa tulevalle strategiakaudella, sillä Suomen tuottavuuden kasvu on ollut heikkoa, samaan aikaan kun myös maailmantalouden kehitys ja sen ennakointi on epävarmaa

Kansainvälinen tilanne, konfliktit ja kyberuhkat lisäävät uhkaa kriittiselle infrastruktuurille ja muuttavat vaatimuksia sen suojaamiselle

- Kriittiseen infrastruktuuriin vaikuttaminen voi olla osa laaja-alaista vaikuttamista Suomea kohtaan
- Konfliktit ja hybridivaikuttaminen voivat vaikeuttaa tuontipolttoaineiden saatavuutta
- Digitalisoituminen ja teknologiariippuvuus laajentavat mahdollisten kyberhyökkäysten vaikutuksia infrastruktuuriin

Laaja-alainen vaikuttaminen Suomeen lisääntyy ja sotilaallisen uhan mahdollisuus on olemassa. Samalla kansainvälinen yhteistyö on osittain vaikeutunut, mutta toisaalta kehitys EU:ssa luo myös uusia mahdollisuuksia huoltovarmuudelle

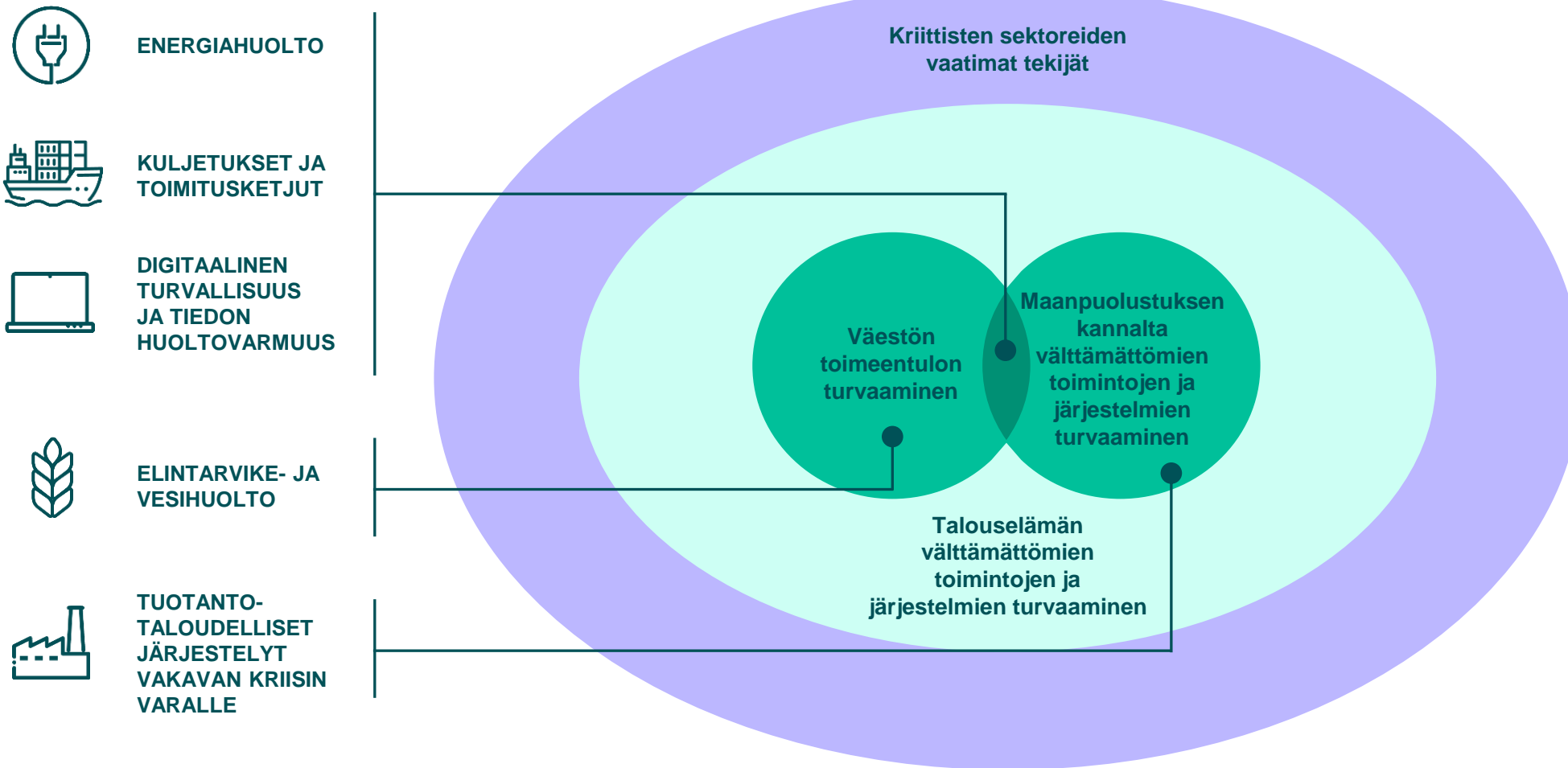
- Venäjä on sotilaallisen hyökkäyksensä lisäksi tukenut toimiaan esimerkiksi voimakkaalla hybridivaikuttamisella, joka on kohdistunut erityisesti Ukrainaan mutta myös Ukrainaa tukeviin valtioihin, ja voi sisältää myös informaatio- ja kybervaikuttamista
- EU:ssa tapahtuvat uudistukset sekä uuden komission valinta mahdollistavat EU:n kehityksen kohti varautumisunionia samaan aikaan kun kansainvälinen tilanne ja EU:n kehitys toisaalta myös vaikeuttavat tehokasta yhteistyötä useiden kansainvälisten sopimusten ja instituutioiden kautta
- Suomen Nato-jäsenyys tiivistää yhteistyötä myös huolto-varmuuden osalta ja luo uusia mahdollisuuksia kansainvälisistä yhteistyöjärjestelyistä sekä muuttaa Suomeen kohdistuvia uhkakuvia

Ilmastonmuutos vaikeuttaa ruokaturvan ja energiajärjestelmän ylläpitoa sekä voi haavoittaa kansainvälisiä toimitusketjuja ja vesiturvaa

- Lisääntyvät sään ääri-ilmiöt voivat vaikeuttaa esimerkiksi ruokaturvan ja energiajärjestelmän ylläpitämistä, sekä saattavat luoda muuttoliikkeitä
- Suomen rajojen ulkopuolella ilmastonmuutos vaikuttaa kansainväliseen vesiturvaan ja teollisuuden ja kaupan toimitusketjuihin, vaikeuttaen keskeisten raaka-aineiden, komponenttien sekä hyödykkeiden saatavuutta

Strategiset painopisteet kohdistuvat keskeisiin turvattaviin huoltovarmuusintresseihin

Strategiset painopisteet vastaavat merkittäviin uhkiin, jotka vaativat lisäpanostusta

STRATEGISTEN PAINOPISTEIDEN VALINTAA OHJAAVAT PERIAATTEET

- Strategiset painopistealueet viestivät, missä **Huoltovarmuuskeskus haluaa saavuttaa erityistä tulosta ja vaikuttavuutta strategiakaudella**
- Painopistealueita on **rajattu määrä**, jotta niiden avulla voidaan **ohjata HVK:n rajattuja resursseja suunnittelujärjestelmän mukaisesti HVO:n sisällä ja muussa verkostotoiminnassa**
- Toimintaympäristöanalyysin perusteella valinnassa korostuvat painopisteet, joissa **yhdistelmä uhan vaikutusta ja toteutumisen todennäköisyyttä strategiakaudella tai keskipitkällä aikavälillä on merkittävä ja niihin kohdistuu merkittävä keskinäisriippuvuus**
- Nykyisessä turvallisuustilanteessa tärkeää huomata, että **siviiliyhteiskunnan kyky toimia sotilaallisen konfliktin oloissa** määrittää vahvasti osaltaan myös kokonaismaanpuolustuksen tason
- Painopisteet koskettavat **laajasti huoltovarmuusorganisaatiota** (vrt. yksittäisiä osastoja koskettavat teemat)
- **Painopisteissä juuri HVK:lla on mahdollisuus olla varautumisen ja valmiuden kehittäjä**

STRATEGIAKAUDEN PAINOPISTEALUEET

ENERGIAHUOLTO

ELINTARVIKE-
JA VESIHUOLTO

KULJETUKSET JA
TOIMITUSKETJUT

DIGITAALINEN
TURVALLISUUS
JA TIEDON
HUOLTOVARMUUS

TUOTANTO-
TALOUDELLISET
JÄRJESTELYT
VAKAVAN KRIISIN
VARALLE

Strategiset painopisteet edellyttävät kyvykkyyksien kehittämistä entisestään

STRATEGIAKAUDEN PAINOPISTEALUEET

ENERGIAHUOLTO

ELINTARVIKE-
JA VESIHUOLTO

KULJETUKSET JA
TOIMITUSKETJUT

DIGITAALINEN
TURVALLISUUS
JA TIEDON
HUOLTOVARMUUS

TUOTANTO-
TALOUDELLISET
JÄRJESTELYT
VAKAVAN KRIISIN
VARALLE

KYVYKKYYKSIIN LIITTYVÄT VAATIMUKSET

- Kyky tilannekuvan ylläpitämiseen sekä poikkisektoraaliseen tiedon yhdistämiseen
- Laaja-alaisen vaikuttamisen/hybridiuhkien toimintamekanismien ymmärtäminen ja kyky varautua erilaisiin skenaarioihin sekä niiden yhdistelmiin
- Kyky valjastaa verkostokumppanuudet sekä yksityinen sektori keskeisten painopisteiden turvaamiseen sekä tarvittaessa tuotannon muuntamiseen
- Tietoliikenneyhteyksiin, digitaaliseen turvallisuuteen sekä informaatioturvallisuuteen liittyvän substanssiosaamisen kerryttäminen
- Kyky toteuttaa perinteisen materiaalsen varautumisen keinojen lisäksi myös uusia toimintamalleja sekä niiden yhdistelmiä

Kehitettävät kyvykkyudet vahvistavat huoltovarmuuden toimeenpanomallia

TOIMEENPANOMALLIN OSAT

KYVYKKYYKSIEN KEHITTÄMISEN PAINOPISTEET

 Riskit ja ilmiöt Tilannekuva, analyysi ja ennakointi	 Riskien ja uhkien tilanneymmärrys eri aikajänteillä sekä jatkuva tilanneseuranta	 Tiedolla johtaminen	
 Strategia/näkemys Strategian kehittäminen ja päivitys (kokonaisnäkemys)		 Tiedolla johtaminen	
 Varautumisen suunnittelu Varautumistyön suunnittelu sektoreilla & toimialojen ja sektoreiden seuranta	 Suunnittelujärjestelmän kehittäminen ja vakiointi sekä toimintamallien uudistaminen	 Tiedolla johtaminen	
 Toimeenpano Projektityö, ohjelmatyö, materiaalihallinta, käytännön pooliyhteistyö	 Suorituskyvyn kehittäminen tehokkaaseen toimintaan valmius- ja poikkeusolojen organisaationa ja toiminnan skaalaaminen häiriötilanteessa	 Suunnittelujärjestelmän kehittäminen ja vakiointi sekä toimintamallien uudistamisen	 Tiedolla johtaminen
 Seuranta Toiminnan seuranta ja vaikuttavuuden arviointi		 Tiedolla johtaminen	

Huoltovarmuustyön toimintaedellytykset

Huoltovarmuustyöllä on riittävät resurssit ja lainsäädännöllinen tuki

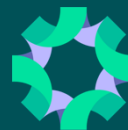

Kansainvälisen toiminnan kehittäminen ja huoltovarmuuden asiantuntijuuden syventäminen

Strategiakaudella vakiinnutetaan jo kehitettyjä toimintamalleja ja rakennetaan uusia

	OSA-ALUE	STRATEGIAKAUSI 2021-2023	STRATEGIAKAUSI 2024-2027
Operatiivinen toiminta	 Varautumistyö	Varautumissuunnittelu Määritelmien luominen suojattaville kohteille sekä toimialakohtaiset varautumissuunnitelmat	Turvattavien kohteiden sekä varautumissuunnitelmien vakiinnuttaminen osaksi toimintaa
		Verkostotyön johtaminen Ensiaskleet HVO-organisaation systemaattisessa johtamisessa	HVO-organisaation johtamisen kehittäminen, sekä uusien toimintamallien vahvistaminen
Strateginen toiminta	 Tilannekuva-, ennakointi- ja analyysitoiminta	Tilannekuvaprosessin uudistaminen sekä seurannan ja raportoinnin kehittäminen	Kyvykkyyden rakentaminen toimintaympäristön sekä siinä tapahtuvien muutosten ja niiden keskinäisriippuvuuksien ymmärtämiseksi, jotta sisäiset haavoittuvuudet voidaan tunnistaa paremmin ja parantaa ennakointia
	 Sääntely-ympäristö ja yhteistyö	Kansalliseen resurssointiin ja huoltovarmuusrahaston kantokykyyn vaikuttaminen	Asiantunteva tuki sääntelyn uudistamiselle vahvan lainsäädännöllisen kehikon varmistamiseksi
Poikkileikkaava toiminta	 Tiedolla johtaminen	Oman toiminnan ohjaamisen sekä HVO-organisaation johtamisen systematisointi Viestinnän hyödyntäminen strategisena toimintona	Tiedolla johtamisen ja strategisen viestinnän järjestelmällinen kehittäminen (ml. oman toiminnan ohjaaminen, HVO-organisaation johtaminen sekä tiedolla johtaminen alueellisesti, yhteiskunnassa sekä kansainvälisissä kumppanuuksissa)
	 Toimintamallit ja prosessit	Laajan organisaatiomuutoksen toteuttaminen, toimintamallien luominen sekä prosessien uudistaminen (esim. toiminnan ja talouden suunnittelun prosessit) sekä viranomaisyhteistyön kehittyminen varautumistyössä	Uusien toimintamallien vahvistaminen (esim. yhteistyö yksityisen sektorin kanssa, kouluttaminen, harjoittaminen, sekä reagointikyky valmiustason noustessa)
	 Resurssit	Henkilöstöresurssien monipuolistaminen ja tarvittavan resurssitason tarkistaminen	Resurssien varmistaminen normaalioloissa ja skaalaaminen valmiustason noustessa
	 Organisaatio	Kulttuurinmuutos ja valmiusorganisaation kehittäminen	Suorituskyvyn rakentaminen tehokkaaseen toimintaan valmius- ja poikkeusolojen organisaationa

Vaikuttavuutta haetaan kaikilla tasoilla

HUOLTOVARMUUDEN TASO

ESIMERKKEJÄ HUOLTOVARMUUTTA VAHVISTAVASTA TOIMINNASTA

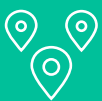
Kansainvälinen

Polttoaineiden yhteisvarastointi pohjoismaissa sekä yhteisvarastoinnin harjoittelu, Itämeren turvallisuuden sekä kansainvälisen logistiikan pullonkaulojen hallinnointi muiden pohjoismaiden kanssa, kansainvälisten tietoliikenneyhteyksien varmentamisen lisääminen

Kansallinen

Huoltovarmuudelle kriittisten harjoitusten järjestäminen (esim. Tieto24), asiantuntevalla näkemyksellä ja vuoropuhelulla osallistuminen lainsäädäntövalmisteluun, kriittisen infrastruktuurin turvaaminen

Alueellinen

Vesihuollon alueellisen varautumisen kehittäminen (esim. talousvesituotannon kokeilu merivedestä) sekä yksityisen sektorin varautuminen (esim. HVO:n ELVAR- toimikunnat, jotka kehittävät elinkeinoelämän varautumista)

Yksilö/kotitalous

Kotitalouksien varautumistason nostaminen (esimerkkinä 72h varautuminen)

Huoltovarmuuskeskuksen strategia 2024-2027: yhteenveto

MISSIO

Rakennamme yhdessä kriisinkestävää yhteiskuntaa, jotta myös kriisitilanteissa yhteiskunta toimii ja elämä jatkuu mahdollisimman häiriöttä

VISIO

Iskunkestävä Suomi

KESKEISET ILMIÖT TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

Muutokset turvallisuusympäristössä

Ilmastonmuutos

Vaatimukset kriittiselle infrastruktuurille

Muutokset sääntelyympäristössä

Huoltovarmuuden taloudelliset edellytykset

STRATEGIAKAUDEN PAINOPISTEALUE

ENERGIAHUOLTO

ELINTARVIKE- JA VESIHUOLTO

KULJETUKSET JA TOIMITUSKETJUT

DIGITAALINEN TURVALLISUUS JA TIEDON HUOLTOVARMUUS

TUOTANTO-TALOUDELLISET JÄRJESTELYT VAKAVAN KRIISIN VARALLE

STRATEGISET TAVOITTEET

1. Painopistesektoreiden huoltovarmuus on parantunut merkittävästi HVK:n työn ansiosta
2. HVK on kehittänyt tuotantotaloudelliset järjestelyt vakavan kriisin varalle yhteistyössä verkostonsa kanssa
3. Kriittisen infrastruktuurin kohteet on tunnistettu ja niille on rakennettu vähintään painopistealueilla riittävät varajärjestelyt sekä korjauskyykykydet
4. HVK ohjaa huoltovarmuustyötä ja siihen liittyvää vuorovaikutusta tiedolla johtamisen keinoin
5. HVK:lla on vakiintuneet toimintamallit varautumis- ja valmiustyöhön sekä verkostolle tarjottava palveluvalikoima. Huoltovarmuusorganisaation rakenne vastaa huoltovarmuuden tarpeita
6. Huoltovarmuustyöllä on riittävät resurssit ja lainsäädännöllinen tuki

KYVYKYYKSIEN KEHITTÄMISEN PAINOPISTEET

Suunnittelujärjestelmän kehittäminen ja vakiointi sekä toimintamallien uudistamisen jatkaminen

Riskien ja uhkien tilanneymmärrys eri aikajäniteillä sekä jatkuva tilanneseuranta

Tiedolla johtaminen

Suorituskyvyn kehittäminen tehokkaaseen toimintaan valmius- ja poikkeusolojen organisaationa ja toiminnan skaalaaminen häiriötilanteessa

Kansainvälisen toiminnan kehittäminen

Huoltovarmuuden asiantuntijuuden syventäminen

Huoltovarmuuskeskus

Fiksua huoltovarmuutta
yhdessä.

Varmuuden
vuoksi.

huoltovarmuuskeskus.fi

varmuudenvuoksi.fi